

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

21 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Svetlana Filincova

Judecători

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Victor Burduh

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de Pantaz Valentin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2019, în cauza penală în privința lui:

Pantaz Valentin Iurie, născut la XXXX,
originar din s. XXXX. R. XXXX
domiciliat în în or. XXXX, str. XXXX, 36.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță:

21.03.2013 – 23.12.2016;

Instanța de apel:

31.01.2017 – 22.06.2017;

19.04.2018 – 18.12.2018;

14.05.2019 – 12.12.2019;

Instanța de recurs:

01.09.2017 – 20.02.2018;

20.02.2019 – 26.03.2019;

11.03.2020 – 21.10.2020;

Conducându-se de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) al Codului de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 23 decembrie 2016, procesul penal în

privința lui Pantaz Valentin pe art. 166¹ alin. (1) Codul penal, a fost încetat din motiv că fapta constituie o contravenție, prevăzută la art. 354 din Codul contravențional.

Procesul contravențional în privința lui Pantaz Valentin pe art. 354 din Codul contravențional, a fost încetat, din motivul intervenirii prescripției răspunderii contravenționale.

2. Instanța de fond a constatat, că potrivit ordonanței de punere sub învinuire emisă de procuror la 08 februarie 2013, Pantaz Valentin se învinuiește în faptul că el, deținând, în baza ordinului MAI nr. 44 EF din 26 februarie 2010, funcția de Inspector de Stat pentru sistematizarea circulației rutiere al Secției poliției rutiere a CPr Orhei, având gradul special de maior de poliție și fiind astfel, conform art. 123 alin. (2) din Codul penal - persoană publică, dat fiind faptul că era funcționar public cu statut special care deține grad special și fiind investit cu drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, contrar art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la 04 noiembrie 1950, la care Republica Moldova a aderat la 12 septembrie 1997, alin. (2) art. 24 din Constituția Republicii Moldova, art.12-15 din Legea Republicii Moldova nr. 416-XII din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție, lit. a), b) pct.16 din Codul de etică și deontologie al polițistului aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 481 din 10 mai 2006, care îl obligau să nu supună pe nimeni la torturi, să nu aplice forța fizică, decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele non-violente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția și legile Republicii Moldova, să nu aplice acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante, în orice circumstanță s-ar afla, să nu recurgă la forță cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim, a săvârșit infracțiunea de tratament inuman și degradant în următoarele circumstanțe.

Astfel, Pantaz Valentin, la 05 august 2011, aproximativ la ora 22:00, deși se afla în concediu ordinar de odihnă acordat prin ordinul Comisarului CPr Orhei nr. 74 ef, circumstanță care nu determina suspendarea lui din funcție, acționând în baza obligațiilor ce decurg din art. 22 al Legii nr.416-XII din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție, care vizează fiecare colaborator al poliției, pe întreg teritoriul Republicii Moldova, indiferent de funcția pe care o deține, de locul în care se află în timpul sau în afara orelor de program, fiind sesizat de către colaboratorul de poliție Mustea Eduard, și respectiv, aflându-se în exercițiul funcției, s-a prezentat pe traseul adiacent traseului R20 Rezina-Orhei-Călărași din apropierea satului Seliște r-nul Orhei pentru a contribui la aplanarea unui pretins conflict în care erau implicați colaboratori de poliție și persoane civile, după epuizarea căruia în aceeași seară la 05 august 2011, aproximativ la orele 23:35, s-a deplasat la spitalul raional

Orhei, unde în incinta secției de internare, întâlnindu-l pe Gheorghiu Viorel, care participase la conflictul indicat mai sus, fiind persoană care acționează cu titlu oficial, urmărind scopul de a-l pedepsi pe Gheorghiu Viorel pentru un act pe care acesta precum că l-ar fi comis, fără temei și necesitate, intenționat, în mod ilegal, pentru a-și demonstra supremația, l-a supus pe ultimul unui tratament inuman și degradant manifestat prin bruscare și lovire cu palmele și pumnii în regiunea feței și pe toată suprafața corpului, precum și cu piciorul în regiunea abdomenului, provocându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 395 din 12 august 2011, leziuni corporale, exprimate prin excoriații pe umăr, torace și braț, contuzia rinichiului, ceea ce i-a cauzat dureri fizice și suferințe psihice, violență fizică care nu era necesară, nefiind determinată de comportamentul lui Gheorghiu Viorel, dat fiind faptul că acesta nu opunea rezistență și nu comitea careva acțiuni ilegale, umilindu-i astfel demnitatea.

Faptele lui Pantaz Valentin au fost încadrate în prevederile art. 166¹ alin. (1) din Codul penal, ca cauzarea intenționată a unei dureri sau a suferinței fizice, care reprezintă tratament inuman ori degradant, de către o persoană publică sau de către orice altă persoană care acționează cu titlu oficial.

În lipsa unei ordonanțe în condițiile art. 283 alin. (1) din Codul de procedură penală, de schimbare sau completare a acuzații înaintate învinuitului, în partea dispozitivă a rechizitoriului, procurorul a formulat o nouă învinuire inculpatului, în faptul că la 05 august 2011, aproximativ la orele 22:00, deși se afla în concediu ordinar de odihnă acordat prin ordinul Comisarului CPR Orhei nr. 74 ef, din 08 august 2011, circumstanță care nu determina suspendarea lui din funcție, acționând în baza obligațiilor ce decurg din art. 22 al Legii nr. 416-XII din 18.12.1990 cu privire la poliție, care vizează fiecare colaborator al poliției, pe întreg teritoriul Republicii Moldova, indiferent de funcția pe care o deține, de locul în care se află în timpul sau în afara orelor de program, fiind sesizat de către colaboratorul de poliție Mustea Eduard, și, respectiv, aflându-se în exercițiul funcției, s-a prezentat pe traseul adiacent traseului R20 Rezina-Orhei-Călărași din apropierea satului Seliște, r-nul Orhei pentru a contribui la aplanarea unui pretins conflict în care erau implicați colaboratori de poliție și persoane civile, după epuizarea căruia în aceeași seară la 05 august 2011, aproximativ la orele 23:35, s-a deplasat la spitalul raional Orhei, unde în incinta secției de internare, întâlnindu-l pe Gheorghiu Viorel, care participase la conflictul indicat mai sus, fiind persoană care acționează cu titlu oficial, urmărind scopul de a-l pedepsi pe Gheorghiu Viorel pentru un act pe care acesta precum că l-ar fi comis, fără temei și necesitate, intenționat, în mod ilegal, pentru a-și demonstra supremația, l-a supus pe ultimul unui tratament inuman și degradant manifestat prin bruscare și lovire cu palmele și pumnii în regiunea feței și pe toată suprafața corpului, precum și cu piciorul în regiunea abdomenului, provocându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 395 din 12 august

2011, leziuni corporale, exprimate prin excoriații pe umăr, torace și braț, contuzia rinichiului, ceea ce i-a cauzat dureri fizice și suferințe psihice, violență fizică care nu era necesară, nefiind determinată de comportamentul lui Gheorghită Viorel, dat fiind faptul că acesta nu opunea rezistență și nu comitea careva acțiuni ilegale, umilindu-i astfel demnitatea.

Instanța a reținut că, la 05 august 2011, Pantaz Valentin era în concediu și nu în exercitarea funcției, de unde rezultă că în incinta spitalului inculpatul nu s-a aflat în exercitarea a nici uneia din atribuțiile prevăzute de Legea cu privire la poliție, dar în calitate de pacient.

Totodată, în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat că inculpatul doar a acostat verbal și bruscat partea vătămată, fără a-i cauza dureri fizice sau vătămări corporale.

Astfel, în urma cercetării probelor, s-a stabilit că Pantaz Valentin, prin acțiunile sale de acostare cu voce tare, în incinta spitalului, a lui Gheorghită Viorel, precum și bruscare a acestuia, a comis huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, și acțiunile lui nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin.(1) Codul penal, dar constituie o contravenție prevăzută de art. 354 al Cod contravențional. Or, fapta reținută în sarcina inculpatului urmează a fi calificată în baza art. 354 Cod contravențional, ca huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce încalcă normele morale, tulbură ordinea publică și liniștea persoanelor fizice.

3. Procurorul în Procuratura raionului Orhei, Vadim Machidon, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 166¹ alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 800 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe un termen de 3 ani.

3.1. Procurorul în Procuratura raionului Orhei, Dorina Tăut, a declarat apel suplimentar, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în MAI pe un termen de 2 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate pe un termen de probațiune de 2 ani, în temeiul art. 90 Cod penal.

Apelantul a indicat că din punct de vedere al aprecierii probelor în cadrul cercetării judecătorești, acuzatorul a justificat și motivat că fapta inculpatului întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal.

3.2. A declarat apel și avocatul Boris Bulbuc, în numele părții vătămate Gheorghită Viorel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 166¹ alin. (1) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse penale.

Apelantul a invocat că probele administrate și cercetate demonstrează vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate potrivit rechizitoriului.

3.3. Avocatul Serghei Șteliman în interesele inculpatului a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, pe motiv că fapta nu a fost comisă de el.

Apelantul a invocat că sentința este una ilegală și neîntemeiată, deoarece fapta lui Pantaz Valentin nu întrunește elementele infracțiunii imputate. Acesta nu a comis nici o contravenție, deci în privința lui nu urma să fie pronunțată o sentință de achitare.

3.4. La fel, a declarat apel și avocatul Dumitru Cirimpei, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Apelantul a indicat că acțiunile manifestate de inculpat, prin împingerea mâinii lui Gheorghită Viorel pentru a nu-i permite să-l lovească, nu constituie o contravenție, dar legitimă apărare, deoarece inculpatul a întreprins acțiuni strict necesare pentru a preveni lovirea sa de către Gheorghită Viorel.

Conform art. 21 Cod contravențional, este în stare de legitimă apărare persoana care săvârșește o faptă pentru a respinge un atac direct, imediat, material și real, îndreptat împotriva sa, împotriva unei alte persoane sau împotriva unui interes public. Însă, la caz nu au fost administrate probe ce ar dovedi că Pantaz Valentin a comis vreo contravenție.

3.5. De asemenea, a declarat apeluri și inculpatul, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de el, că acțiunile sale nu întrunesc semnele infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (1) Cod penal și nici semnele unei contravenții.

Apelantul a menționat că acțiunile manifestate prin împingerea mâinii lui Gheorghită Viorel pentru a nu-i permite să-l lovească, nu constituie o contravenție, dar legitimă apărare, deoarece a întreprins acțiuni strict necesare pentru a preveni lovirea sa de către Gheorghită Viorel. În acțiunile sale nu sunt prezente nici elementele contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional.

4. Prin decizia din 22 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău, apelurile au fost respinse, ca nefondate. Instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect a constatat că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (1) Cod penal, ci întrunesc elementele contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce încalcă normele morale, tulbură ordinea publică și liniștea persoanelor fizice.

5. Prin decizia Colegiului penal lărgit a Curții Supreme de Justiție din 20 februarie 2018, recursurile au fost admise, casată total decizia atacată și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a constatat că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra

motivelor invocate în apelul procurorului și anume asupra argumentelor că instanța de fond în partea descriptivă a sentinței a motivat că învinuirea adusă inculpatului la faza urmăririi penale nu este cea care figurează în rechizitoriu, că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii, că acuzarea nu a probat prezența leziunilor corporale pe corpul părții vătămate prin raport de expertiză medico-legală, că nu este cunoscută proveniența la caz a înregistrărilor video și că partea vătămată pe caz este caracterizată negativ prin faptul că a fost condamnat anterior, pe cale de consecință constatând în partea dispozitivă a sentinței precum că fapta inculpatului constituie contravenția prevăzută de art. 354 Cod contravențional, limitându-se doar în a indica că corect instanța de fond a constatat că, acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele constitutive prevăzute de art. 166¹ alin. (1) Cod penal, ci întrunesc elementele contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional.

Instanța de apel nu a ținut cont de practica judiciară constantă, care menționează, că partea descriptivă a deciziei se începe cu expunerea succintă a faptelor de săvârșirea cărora inculpatul este declarat vinovat sau a învinuirii sub care a fost pus, apoi se expune fondul apelului, conținutul solicitărilor părților participante în ședința judiciară, argumentele suplimentare. În continuare în decizie se expune concluzia generală a instanței pe marginea apelului și temeiurile de fapt și de drept, motivele adoptării soluției respective. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor indicate în apel. Nerespectarea acestor cerințe echivalează cu nerezolvarea fondului apelului.

Or, instanța de apel a omis să excludă eroarea comisă de către prima instanță, deoarece motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, deși a menținut fără modificări soluția instanței de fond, prin care a încetat procesul penal în privința inculpatului, din motiv că fapta inculpatului constituie contravenția prevăzută la art. 354 Cod contravențional, dar aceasta a fost motivată sub aspectul că, acțiunile inculpatului Pantaz Valentin, nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 166¹ Cod penal.

6. Prin decizia din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, apelurile inculpatului, a avocaților în interesele inculpatului, au fost respinse, ca nefondate.

Au fost admise apelurile procurorilor și a avocatului Bulbuc Boris în numele părții vătămate Gheorghită Viorel, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Pantaz Valentin a fost condamnat în baza art. 166¹ alin.(1) Cod penal la 2 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a deține funcții în organele MAI pe un termen de 3 ani.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

Instanța de apel a constatat, că inculpatul Pantaz Valentin, deținând, în baza ordinului MAI nr.44 EF din 26.02.2010, funcția de Inspector de Stat pentru

sistematizarea circulației rutiere al Secției poliției rutiere a CPr Orhei, având gradul special de maior de poliție și fiind astfel, conform art. 123 alin.(2) din Codul penal - persoană publică, dat fiind faptul că era funcționar public cu statut special care deține grad special și fiind investit cu drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, contrar art.3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la 04.11.1950, la care Republica Moldova a aderat la 12.09.1997, alin.(2) art.24 din Constituția Republicii Moldova, art.art.12-15 din Legea Republicii Moldova nr.416-XII din 18.12.1990 „cu privire la poliție”, lit.a), b) pct.16 din Codul de etică și deontologie al polițistului aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.481 din 10.05.2006, care îl obligau să nu supună pe nimeni la torturi, să nu aplice forța fizică, decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele non-violente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția și legile Republicii Moldova, să nu aplice acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante, în orice circumstanță s-ar afla, să nu recurgă la forță cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim, a săvârșit infracțiunea de tratament inuman și degradant în următoarele circumstanțe.

Astfel, la 05 august 2011, aproximativ ora 22:00, deși se afla în concediu ordinar de odihnă acordat prin ordinul Comisarului CPr Orhei nr. 74 ef. din 08.08.2011, circumstanță care nu determina suspendarea lui din funcție, acționând în baza obligațiilor ce decurg din art.22 al Legii nr.416-XII din 18.12.1990 „cu privire la poliție”, care vizează fiecare colaborator al poliției, pe întreg teritoriul Republicii Moldova, indiferent de funcția pe care o deține, de locul în care se află în timpul sau în afara orelor de program fiind sesizat de către colaboratorul de poliție Mustea Eduard, și, respectiv, aflându-se în exercițiul funcției, s-a prezentat pe traseul adiacent traseului R20 Rezina-Orhei-Călărași din apropierea satului Seliște, r-nul Orhei pentru a contribui la aplanarea unui pretins conflict în care erau implicați colaboratori de poliție și persoane civile, după epuizarea căruia în aceeași seară la 05.08.2011 aproximativ la orele 23.35, s-a deplasat la spitalul raional Orhei, unde în incinta secției de internare, întâlnindu-l pe Gheorghită Viorel, care participase la conflictul indicat mai sus, fiind persoană care acționează cu titlu oficial, urmărind scopul de a-l pedepsi pe Gheorghită Viorel pentru un act pe care acesta precum că l-ar fi comis, fără teme și necesitate, intenționat, în mod ilegal, pentru a-și demonstra supremația, l-a supus pe ultimul unui tratament inuman și degradant manifestat prin bruscare și lovire cu palmele și pumnii în regiunea feței și pe toată suprafața corpului, precum și cu piciorul în regiunea abdomenului, provocându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.395 din 12.08.2011, leziuni corporale, exprimate prin excoreații pe umăr, torace și braț,

contuzia rinichiului, ceea ce i-a cauzat dureri fizice și suferințe psihice, violență fizică care nu era necesară, nefiind determinată de comportamentul lui Gheorghită Viorel, dat fiind faptul că acesta nu opunea rezistență și nu comitea careva acțiuni ilegale, umilindu-i astfel demnitatea.

Instanța de apel a reținut că inculpatul, prin acțiunile sale a intenționat, a comis infracțiunea prevăzută art. 166¹ alin. (1) Cod penal, ca cauzarea intenționată a unei dureri sau suferințe fizice, care reprezintă tratament inuman și degradant, vinovăția lui fiind dovedită prin probele administrate. Or, instanța de fond eronat și-a motivat soluția, precum că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (1) Cod penal, dar în partea dispozitivă a sentinței a hotărât să înceteze procesul penal, pe motiv că fapta constituie o contravenție, astfel partea descriptivă a sentinței motivate nu corespunde cu cea dispozitivă. Odată ce în partea descriptivă a sentinței instanța a motivat că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii, urma ca în condițiile art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală să pronunțe o sentință de achitare.

Mai mult, partea acuzării a prezentat probe verosimile care au elucidat în mod clar circumstanțele cazului și în baza cărora a fost demonstrată pe deplin vinovăția inculpatului în săvârșirea tratamentului inuman și degradant în privința părții vătămate Gheorghită V.

7. Prin decizia din 26 martie 2019 a Curții Supreme de Justiție au fost admise recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Dorina Tăut, și de inculpatul Pantaz Valentin, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2018 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a reținut că, instanța de apel rejudecând cauza, incorect a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 166¹ alin. (1) Cod penal, deoarece nu a luat în considerare dispozițiile, obligatorii, din decizia Plenului Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 30 iunie 2014, pronunțată în interesul legii. Deci, aplicând prevederile art. 8, 10 Cod penal, *în cazul în care* vinovăția inculpatului v-a fi dovedită, acțiunile lui urmează a fi încadrate în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal; nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile de pe rol, în special ale procurorului - privind calificarea corectă a acțiunilor inculpatului pe art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, cât și în cele ale apărării, motive repetate și în recursurile ordinare. Mai mult, nu a executat indicațiile conținute în decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 20 februarie 2018, în aspectul vizat.

8. Prin decizia din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse cererile de apel declarate de către inculpatul Pantaz Valentin și avocații Șteliman Serghei și Cirimpei Dumitru, admisă cererea de apel inițială declarată de către procurorul în Procuratura Orhei, Machidon Vadim și apelul suplimentar

declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Tăut Dorina și cererea de apel declarată de către avocatul Bulbuc Boris în interesele părții vătămate Gheorghită Viorel, casată integral, inclusiv din oficiu, în temeiul art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, sentința judecătoreiei Orhei din 23 decembrie 2016 și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

Pantaz Valentin a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(2) lit. a) Cod penal (în redacția în vigoare la data comiterii faptei) și în baza acestei norme legale, s-a stabilit pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 2 (doi) ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 1 (unu) an.

În temeiul art.90 alin.(1) Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea aplicate lui Pantaz Valentin pentru o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani, dacă în termenul fixat, acesta nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

9. Inculpatul Pantaz Valentin a declarat recurs ordinar, solicitând casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care să fie achitat.

Recurentul a invocat că instanța de apel incorect a admis apelul procurorului Machidon M., pe când acesta urma a fi respins, ca nefondat în temeiul art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod de procedură penală, deoarece apelul acestuia nu conține motivele pe care și-a întemeiat solicitarea, iar acele motive indicate în decizie se conțin în apelul suplimentar al procurorului Tăut D., dar nu și în apelul declarat de Machidon M. Apelul declarat de procurorul Tăut D. nu putea fi considerat ca unul suplimentar, deoarece solicitarea este diferită de cea expusă în apelul inițial al procurorului Machidon D., din care motiv este unul de sine stătător și urma a fi respins, ca inadmisibil, în temeiul art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. b) Cod de procedură penală.

Examinarea cauzei în instanța de apel nu a avut loc conform rigorilor prevăzute de art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, nu a fost audiat pe marginea învinuirii, doar întrebat dacă își susține declarațiile date în prima instanță.

10. Procurorul N. Suvac a depus o referință la recursul ordinar declarat de către inculpat, solicitând declararea acestuia inadmisibil ca vădit neîntemeiat.

11. Judecând recursul ordinar în baza materialelor cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde

motive legale pe care se întemeiază soluția, când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărâri.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În contextul normei legale citat mai sus, Colegiul lărgit reține că instanța de apel a comis următoarele erori de drept.

În corespundere cu prevederile art. 414 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Iar, potrivit art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

În fața instanței de apel, în cadrul judecării cauzei penale, sunt puse următoarele chestiuni de drept: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei și cu pronunțarea unei noi hotărâri după caz.

Deși anterior instanța de recurs a dispus de două ori rejudecarea cauzei, în pofida prescripțiilor legale, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile inculpatului și avocaților acestuia, în special privind inadmisibilitatea în calitate de probă a raportului de expertiză medico-legală în vederea probării prezenței leziunilor corporale pe corpul părții vătămate, or cele expuse în pct. 48 din decizia recurată, nu poate fi considerat drept răspuns la un argument crucial în cauză.

În acest sens, instanța de apel s-a limitat să constate că la materialele cauzei ar fi anexat un raport de expertiză medico-legală, fără a da o valență juridică argumentelor invocate, de nenumărate ori, de inculpat prin prisma normelor de drept indicate în susținerea apelului.

La fel, instanța de apel nu a înlăturat dubiile referitoare la vinovăție create prin insuficiența probatoriului, fapt invocat de inculpat, or deși sentința primei instanțe s-a constatat a fi contradictorie și aceasta nu putea fi menținută din punct de vedere procedural, aceasta era de fapt benefică inculpatului, în lumina

constatărilor înserate în ea, care au fost semnalate de inculpat, însă desconsiderate de către instanța de apel.

Totodată, instanța de apel nu a înlăturat erorile evidențiate anterior de către instanța de recurs cu privire la caracterizarea părții vătămate condamnate anterior și cu privire la comportamentul acestuia în privința lui Pantaz Valentin și colaboratorilor de poliție, în aceleași circumstanțe, într-o cauză penală conexă.

În coerența celor expuse, verificând dacă fapta imputată întrunește elementele infracțiunii, în special cu privire la subiectul special, instanța nu a răspuns prin soluția emisă la criticile invocate de către inculpat referitor la faptul că acesta nu s-ar afla în exercițiul funcției, fiind la momentul faptelor descrise în concediul de odihnă, critici rezonabile, ținându-se cont că în cauză penală conexă acțiunile în privința lui Pantaz Valentin nu au fost calificare ca fiind împotriva unui obiect special.

Constatând toate cele relatate supra, Colegiul lărgit, conturează o opinie tendențioasă a instanței de apel de reținere și însușire a motivării din deciziile emise anterior, fără a da o apreciere tuturor probelor în ansamblu, fără a răspunde la toate temeiurile invocate de părți, ignorând nemotivat unele afirmații și situații certe sau cel puțin nemotivând prevalarea unor circumstanțe, pe care s-a bazat soluția emisă, asupra celorlalte probe existente la dosar.

Circumstanțele expuse atestă în mod clar că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, și că recursul este întemeiat.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursurilor ordinare, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Prin urmare, ținând cont de faptele din speță, de argumentele părților și de constatările de mai sus, Colegiul lărgit consideră că a examinat principalele întrebări juridice puse în cerere.

La rejudecarea cauzei, instanța urmează să examineze speța în întregime în cadrul unor proceduri noi, în vederea respectării dreptului părților la un proces echitabil, în special, în partea aprecierii juridice a observațiilor lăsate fără răspuns (a se vedea, *spre exemplu* impactul considerentelor instanței de recurs la o nouă

reexaminare, cauzele Victor Harovschi vs. Moldova, hotărâre din 18 noiembrie 2008; Dimitar Yordanov vs. Bulgaria, hotărâre din 6 septembrie 2018, § 52 - 53).

Conducându-se de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) al Codului de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Se admite recursul ordinar declarat de Pantaz Valentin.

Se casează decizia din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza penală în privința lui Pantaz Valentin și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Președinte

Svetlana Filincova

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Victor Burduh